

El dret a decidir: clar i català

Malgrat que es pot afirmar que el dret a decidir protagonitza un dels processos polítics més importants que ha viscut mai el nostre país, constato com, fins i tot entre alguns dels seus defensors, es menyspreja com un concepte vague i imprecís, a mig camí entre el màrqueting polític i la literatura. Certament, el dret a decidir ha estat i és una eina per a l'acció política en contribuir a situar el joc polític dins d'uns termes i no d'uns altres. És el que en teoria de la comunicació s'anomena *enquadrament*. La disputa per l'enquadrament forma part de la batalla política i, fins i tot, pot explicar-ne, en part, la victòria.

D'altra banda, especialment els contraris al procés han vingut a tergiversar el seu significat original quan es diu que el dret a decidir és de tots els espanyols, o que els catalans ja el tenen quan emeten el seu vot en unes eleccions ordinàries. En aquest mateix sentit l'utilitza el Tribunal Constitucional en la seva sentència sobre la declaració de sobirania quan afirma que "és possible una interpretació constitucional del dret a decidir". Totes aquestes consideracions són un intent, més o menys interessat, o fruit de la ignorància, de buidar de contingut la principal raó legitimatòria de la independència de Catalunya, si s'acaba esdevenint. No és, per tant, cap ximpleria. Val la pena, doncs, tenir clar a què ens estem referint.

Comencem pel que no és. El dret a decidir no és dret a consultar o a ser consultat. Certament, per decidir cal conèixer l'opinió i, donades les actuals circumstàncies, aquest dret també cal reivindicar-lo. Però tot i que

pot formar part de "l'exercici del dret a decidir", opinar i decidir no són la mateixa cosa. El dret a decidir no és el dret a votar el 9-N.

El dret a decidir tampoc és dret a l'autodeterminació, pet al qual ja tenim un concepte precís i prou ben delimitat en la legalitat internacional, que reconeix que els processos de descolonització han de poder comptar amb la possibilitat que les excolònies decideixin el seu futur polític a través d'un referèndum. El concepte no acostuma a generar gaires debats: en cap fòrum internacional es posa en dubte que cal un referèndum d'autodeterminació al Sàhara Occidental, de la mateixa manera que ningú posa en dubte que Catalunya no és subjecte d'aquest dret.

Quan la Plataforma pel Dret a Decidir (2006) va començar a socialit-

JAUME LÓPEZ

PROFESSOR DE CIÈNCIA POLÍTICA, UPF

Al segle XXI cap estat pot ser vist com un principi moral a preservar

zar aquest terme encara no hi havia prou consciència del que significava. Per alguns no era altra cosa que seguir reclamant un hipotètic dret a l'autodeterminació del poble català amb paraules noves. Però, per d'altres, es tractava d'una altra cosa: defensar que la darrera paraula sobre els afers polítics de Catalunya l'haurien de tenir sempre els catalans. En aquest sentit es demana quan s'estava negociant l'Estatut a Madrid: "Som una nació i tenim el dret a decidir"; i, fins i tot, quan un any després, i enmig del desgavell ferroviari, milers de persones convocades per la PDD i els sindicats van reclamar: "Som una nació i tenim el dret de decidir sobre les nostres infraestructures". Reconeixement d'un subjecte polític (no estatal) i capacitat de decisió: fins on?

MANOLO GARCÍA

CARTES I MISSATGES

Les condicions de l'accés a la política

En la nova Catalunya lliure que hem de construir en un futur més o menys immediat, els funcionaris, com tots els ciutadans de Catalunya, per llei haurien de tenir el dret de fer política però amb els mateixos riscos que la resta dels seus conciutadans. De cap manera hem d'acceptar lleis que permetin les "excedències sense límit" de què gaudeixen ara funcionaris com la Sra. Esperanza Aguirre, que 29 anys després ha tornat al seu lloc de funcionària com a assessora de la secretaria d'estat de Turisme. Això és vergonyós i totalment inadmissible.

Caldrà que els membres de la societat civil, que és la que crea valor afegit al país, vigilem per impedir lleis que permetin que el funcionari acapari la política, com passa en aquest moment a Espanya, que està governada per 7 funcionaris de carrera en excedència, que han fet de la política el seu ascensor social, sense que per a ells entrar en política representi cap mena risc. Si els funcionaris volen fer política han d'estar

subjectes a les mateixes condicions que la resta dels seus conciutadans que no són funcionaris. Si entren en política i no els va bé i han de plegar, s'hauran de espavilar per guanyar-se la vida pels seus propis mitjans, com la resta de mortals del país. Hi ha polítics que saben que tenen la cadira de funcionari assegurada, i que, per malament que facin la seva feina política, podran tornar al seu lloc.

PERE LLEAL
TIANA

La nova biblioteca de Badalona

La nova biblioteca de Badalona està situada al barri de Canyadó, entre els carrers Jacinto Benavente i la Riera Canyadó. És una vella reivindicació del veïnat de Casagemes i Canyadó, encara que també prestarà serveis a altres barris, com Manresà, Morera, Centre... i a tot Badalona.

Algunes associacions del districte primer han proposat que aquesta nova biblioteca porti el nom de Jordi Monés i una de les seves sales el de M. Rita Alsina.

Per un canvi a Europa

Europa està en una cruïlla. No podem continuar amb aquest sistema neoliberal. El cost per salvar els bancs europeus ha sigut immens mentre hi ha 27 milions d'infants pobres i en perill d'exclusió social a tot Europa. La classe mitjana està desapareixent, abocada a la pobresa, i una societat sense classe mitjana és una societat feudal.

Aquesta decadència comporta també un retrocés des del punt de vista ideològic, l'ambient s'enrareix, es torna més ranci, retrògrad i, com a conseqüència, són els col·lectius més febles els que en surten més malparats, i les desigualtats continuen augmentant.

Hem de canviar de rumb. Cal donar facilitats i incentivar l'economia per crear llocs de treball, per crear economia real i no especulativa. És una qüestió de voluntat política. No podem deixar de banda els milers d'exclusos que s'han quedat pel camí.

Europa hauria de ser un referent de democràcia i ajudar altres països a crear-la i a consolidar-la. Necessitem noves polítiques, la política de la virtut, i per tant cal una revolució personal.

MONTSERRAT AVENDAÑO ORDÓÑEZ
MATARÓ

En alguna altra ocasió ja hem parlat sobre qui era M. Rita Alsina i els mèrits que per nosaltres justifiquen la proposta. Hem parlat menys de Jordi Monés, un badaloní que acaba de fer vuitanta-sis anys i que si a Catalunya existís una acadèmia d'història de l'educació hi hauria d'ocupar el primer lloc com a membre d'honor.

La contribució de Jordi Monés a la difusió a Espanya i en molts altres països dels corrents, les idees i els moviments pedagògics el fan un referent de la història sobre l'educació i l'escola catalana.

Jordi Monés, badaloní, home d'una gran humilitat i un elevat sentit ètic de la vida, va presidir el comitè organitzador dels actes d'homenatge a Pompeu Fabra que van tenir lloc a Badalona l'any 1968. És un home a qui no li agraden els reconeixements, encara que n'ha rebut molts. Ha publicat més de dos-cents textos entre llibres, articles, monografies, estudis i altres escrits. I, sobretot, té molta estima a Badalona.

PEDRO JESÚS FERNÁNDEZ
BADALONA